

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szombat, 1908. július 25.

156. szám.

Kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.
Szerkesztőség és fiók-kiadóhivatal (telefonszám 954)
Susák Uskocka ulica 54. II. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 3 fillér.

HIRDETÉSEKET
kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A barbár Magyarország.

A magyar önérték mindannyiszor fájdalommal fölajdul, valahányszor a külföld, ha nem is rossz akarattal, de tudatlanságból ázsiai barbároknak néz és nevez bennünket. Küzdőtünk már ellene eleget és sikerült is némileg elérnünk, hogy a külföld nemcsak az ungarische kanaszen, jogaszen und betiarent ismeri, hanem kezdte méltányolni a magyar kultúrát, a magyar civilizációt is.

Ugy látszik azonban, ez a küzködés hiába való volt. A bürokratikus Magyarország rábocsátotta a magyarság tekintélyére a tengerek Csikósát, amely fölfalta mindazt, ami 50 éve építgetünk.

Nincsen benne semmi fantasztikus. A tengerek Csikósa nem valami csudás szörnyeteg, hanem csak egy közönséges torpedó rászád, a melyeknek a napokban volt a keresztelője. Fölavatták bankettei és leöntötték pezsgővel, így szokás hadihajókat keresztelni.

Az újszülött torpedónaszád a keresztelésben „Csikós” nevet kapott.

Ime az ugynevezett nemzeti vívmány, melyet illik örvendezéssel fogadni minden hazafiú kebelnek.

Ezt megint nem gunyképpen mondjuk, hanem a legjobb hiszemben. A monarchia hadiflottáját a delegációk két darab torpedónaszáddal gyarapították s ezek közül kapta egyik a „Csikós” nevet.

Határozottan méltányos dolog volt a költségek arányában magyar nevet adni az egyik hadihajócskának. Ami igaz, igaz; adhattak volna neki osztrák-magyar nevet is; illő elismeréssel kell honorálnunk, hogy — magyar nevet adtak neki.

De még milyen magyar nevet! Ezer esztendő magyar szót, amit Árpádék még az őshazából hoztak magukkal. (Legalább még eddig nem bizonyították be róla akadémikusaink, hogy a tóttól loptuk el.)

Tipikus és karakterisztikus magyar szó, amelyet aki hall, egyszerre megtelik a lelke a puszták poézisával, délibábbal. Sőt, mi legtöbb, tán az egyetlen magyar szó ez, amit egész vén Európa ismer föl az ultima Thuléig.

S miután ekképen megadtunk ennek a szép magyar szónak minden tiszteletet, ami őt megilleti, kifejezzük azon óhajásunkat, hogy nagyon szeretnénk ismerni a „Csikó” nevezetű torpedó-naszád keresztapját.

Azt az állami tisztviselőt tudniillik; aki kitalálta, hogy az új hajót legjobb lesz Csikós-nak nevezni. Mert ha ismernénk ezt a közjóra világító elméjű férfit, akkor neki adressálnánk ezt a káromkodást, amivel ezt a hivatalos tény fogadni kénytelenek vagyunk.

Mert bár valóban nem óhajunk július végén konfliktusba keveredni hadihajóval, ha

csupán torpedó-naszád is, mégis lehetetlen az embarnek el nem fohászkodni magát ekkora ügyetlenség láttára. A mely, ha jóakaratu is, fölér az olyan gaz inzultussal, amilyen a Simplicissimusé volt.

A csikós jó magyar szó, elismertük már az előbb is, ismeri a külföld is s éppen ez teszi olyan bosszantóvá az alkalmazást. Csikós, gulyás, kanász, jogász, paprika, Marcscha, fokosch s a villogó gatyá: ime az egész frazeológija a külföld rólunk való tudatának. Csupa olyan magyar szó, amit irván, olvasván, vagy mondván az idegen, mindig gunyosan vigyorg mellé, mert azt hiszi, hogy egyebe sincs a magyar Barbáriának.

Pedig van. Van nekünk tömérdek zengzetes szavunk nagy és szép fogalmakra, mindenre, amire az idegennek van. Ezer éves történelmünk, kultúránk, művészetünk tele van nevekkal, amik diszere válnának annak az alkotásnak, amelyiknek magyarságát velük jeleznénk.

Volna miben válogatni, de legalább annyit elvárnánk, hogy megválasszák azt a szót amivel a világnak eresztenek ilyen alkotást. Annál inkább elvárnánk, mert ugyis ritkán van rá alkalom, hogy nyelvünk a maga jogába léghessen. S a mikor van, akkor kiválasztják a legominózusabb magyar szót, hogy had vigye azt a tengeri hajó messze idegenbe, nagy multságára annak a publikumnak, amelyik minden alkalmat megragad arra, hogy kinevetessen bennünket.

Nyári téma: azt lehetne erre a panasza mondani. De bizonyosak vagyunk benne, hogy ha egy berlini, vagy müncheni újság Csikós címmel cikket írna a magyarokról: fölsziszszenne érte az egész magyar sajtó. A magunk ügyetlensége nem eshetik enyhébb beszámítás alá.

Az angol tengeri hadgyakorlatok. Londoni tudósítónk jelenti, hogy a tengeri hadgyakorlatokról, noha a hadvezetés a terveket titokban tartotta, annyi mégis kiszivárgott, hogy a 315 hadihajóból álló flotta az admirális rendelkezésére kettéoszlott és ütközetet vív meg az az angol partok előtt. A szupponált ellenséges hadihajóknak vezére *Beresford*, az angol partokat védő hajóhad pedig *F. C. B. Bridgeman* tengernagy. Az ütközetet a hajóhadak valószínűleg két-három nap mulva fogják megvívni.

Kiválóan érdekesek a gyakorlatok azon szempontból, hogy a drótnélküli távirót oly nagy mértékben alkalmazták, mint még eddig sehol. Nem csupán az összes hadihajókat látták el drótnélküli táviróval, hanem kísérletet tettek arra is, hogy London kellő közepéből, az admirális épületében elhelyezett állomásról küldjenek utasításokat a hazai partokat védő hajórajnak. Ezek a kísérletek 1300 tengeri mérföldnyi távolságra teljesen sikerültek és a zavaró körülmények, amelyek nagy városokban

nagyon erősek, egyáltalán nem éreztették hatásukat. Kisebb távolságra kísérletek történtek a drótnélküli telefon alkalmazásával is, de ezen kísérletek eredményéről hivatalos véleményt még nem adtak ki.

Londonból táviratozzák: A mai reggeli lapok közlik, hogy Greensbyből jött táviratok szerint az angol tengerészeti gyakorlatokat az Északi tengeren német tengerésztisztek kémlelik. Az utolsó napokban egy angol halászhajón két német tengerésztiszt meglehetősen közelről végignézte az angol flotta torpedó és tenger alatt járó hajóinak gyakorlatait.

Egy angol tengerésztiszt átment a halászhajóra s felírta a tulajdonosnak és a kapitánynak a nevét. A londoni lapok elszörnyülköve írják, hogy a német „Sieten” nevű ágyunaszád azokon a vizeken cirkál, ahol most az angol flottamanővereket tartják. Tegnap a német ágyunaszádot Bridlingtonban látták és több német tengerésztiszt partra szállott.

Supilo nyilatkozatai. Supilo a szerkesztésében megjelenő helybeli „Novi List” című lapban cikksorozatot kezdett meg, melyben azt bizonyítja, hogy a horvát-serb koalíció a fiumei rezolúcióban nem ismerte el a Magyarországgal való kiegyezést. Csak mint valami rosszat vitte bele a vásárba, hogy 24 óra alatt megszabadulhasson tőle. Bécsben dühöngtek, mikor a rezolúció hírét vették, sőt még most is a gyűlölet hangján beszélnek azokról, akiket a fiumei rezolúció főszerelőinek tartanak.

— Ha indiszkrét akarnék lenni — mondja többek között — pikáns részleteket hozhatnék napvilágra.

Bécsben azt mondják most, hogy a magyarok rem tartották be ígéreteiket. Ez nem áll. Kossuth ünnepélyesen kijelentette a parlamentben, hogy a horvátok megcsalták a magyarokat, de helyesebben azt mondhatták volna, — írja Supilo — hogy a magyarok önmagukat vezették tévútra. A fiumei rezolúciónak egy közelebbi s egy távolabbi célja volt. Utóbbi Magyarország részéről egy meghatározott politikát követelt. Minthogy ez meg nem történt, magától elesett a fiumei rezolúció kikötése is. Közelebbi célja pedig a Khuen-kormány eltávolítása volt. És ez meg is történt. Supilo bejelenti még hogy a fiumei deklaráció részleteiről is fog írni.

UJDONSÁGOK.

— **Új külföldi szaktudósító.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a földművelésügyi miniszter dr. Góger László miniszteri titkár, eddigi londoni szaktudósítót, New-york székhelyűvel, az amerikai egyesült-államok és Kanada területére nézve f. évi szeptember havától kezdve, szaktudósítóvá küldötte ki.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Géza dr. budapesti VII. kerületi külső állami főgimnáziumi helyettes tanárt a fiumei állami gimnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki.

— **Türr-kép Bajának.** A Fiumében is jól ismert *Failutti* Domenico akadémiai festő a nemrég elhunyt Türr Istvánnak egy kiválóan sikerült pasztell-arcképét ajándékozta Baja városának. A bajai városi képviselőtestület a minap tartott közgyűlésén hálás köszönetet szavazott Failuttinak az értékes ajándékért és a képet a nagy tanácssteremben Kossuth Lajos képével szemközt helyezte el.

— **Változások a raktárvállalat igazgatóságában.** A Livatalos cégjegyzék most közli, hogy a Fiumei Nyilvános Raktár Részvénytársaság igazgatóságába beválasztották Ary Pál miniszteri osztálytanácsost és Vio Ferenc dr. fiumei podesztát. Az eddigi igazgatósági tagok sorából pedig törölték Gaál Tibor dr. miniszteri tanácsost, volt fiumei kormányzó-helyettest.

— **A horvát vasutasok kérése.** Zágrábról jelenük, hogy a horvát vasutasok újságjukban azzal a kéréssel fordultak a bánhoz, járjon közbe a kereskedelmi miniszternél annak a rendeletnek a módosítása dolgában, mely szerint a horvátországi vasuti altisztesztek, szolgák és munkások csak a magyar nyelv elsajátítása után véglegesíthetők és szereznek nyugdíjjogosultságot. A horvátok azt panaszo-
lják, hogy a rendelet nagyon sérelmes rájuk nézve a magyar-horvát kiegyezési törvény szempontjából.

Térszene. A városi zenekar ma este 8 és fél óraker hangversenyt ad az Adamich-
térén a következő műsorral:

1. Battaglia — népies induló.
2. Potosnyak — „Porte Bonheur“ Ma-
zurka.
3. Donizetti — „La Favorita“ opera 4-ik
felvonása.
4. Czibulka — „Stephanie“ Gavotte.
5. Meyerbeer — Szimfonia a „Dinorah“
operából.

— **Szerencsétlenség az „Istriano“-n.** Tegnap este valamivel fél tizenegy óra után, alighogy a magyar-horvát hajóstársaság „Istriano“ gőzöse az abbaziai mólót elhagyta, a hajón levő utasok rémes segélykiáltásokat hallottak a hajó hátulsó részéből. Az első pillanatban azt hitte mindenki, hogy az utasok közül valaki a vízbe esett és a kapitány azonnal megállította a gépet. A hajó hátulsó felén ülők azonban, kik észrevették, hogy a kiáltások a kormánykészüléket elfedő dobogó alól jönnek, odasiettek és a sötétben egy emberi testet huztak ki a dobogó alól. Az illető, egy 20—21 éves, jól öltözött fiatalember, alig hogy kihuzták, elájult. Óvatosan bevitték a szalonba, ahol magához tért és elmondta, hogy Fodor Dezsőnek hívják, siklósi születésű 21 éves önkéntes hadapród a 69-ik gyalogezredben és a dobogó alá azért feküdt, hogy kialudja magát. Nem sejtette, hogy milyen veszedelmes helyre került, csak midőn a hajó kifordult az abbaziai kikötőből és a kormánykészülék a kormánykeréknek engedelmessé, működni kezdett, a készülék bal karját és mellkasát odaszorította a hajó falához. Orvos nem lévén a hajón, Kirz Adolf, a „Faginea“ részvénytársaság igazgatója végzett a fájalmában nyöszörgő fiatalember körül dicséretes szakértelemmel és odaadással szamaritánus szolgálatot.

A hajó kikötése után megjelentek a mentők, akik a sebesültet bevitték a hórházba, a ahol súlyos belső sérüléseket konstataáltak rajta. Zsebében egyetlenegy krajcárt sem találtak, amiből azt következtetik, hogy a fiatal ember azért bujt a kormánykészülék alá, hogy az uti költséget megtakarítsa.

— **Angol hajók utja.** Spalatóból jelentik: Ma reggel érkeztek ide Fiuméból a *Prince of Wales* és *Goliath* nevű angol hajók, melyek valószínűleg szombatig fognak itt maradni.

— **A Keleti tengerhajós társaság hajói.** Ama hírrel szemben, hogy a Magyar Keleti Tengerhajózási Társaság Orsova, Turul és Tisza István nevű hajót leszerelték, illetékes helyről arról értesítenek bennünket, hogy a társaság nem szerelte le a hajókat. Ellenkezőleg, az Orsova utban van Fiume felé angol szén-
rakományyal, Turul a Fekete-tengeri kikötők felé jár, a Tisza István nevű hajó pedig Brai-
lában rakodik.

— **Veress Sándor karriérja.** Alig egy-két esztendeje, nagy plakátokon hirdette egyik budapesti mulatóhely, hogy Veress Sándor, a kolozsvári Nemzeti Színház és Magyar Királyi Operáé volt tagja, kit Fiumében is jól ismernek, föllép a mindennapi műsor folyamán, a kutyaoidomítók és az ugráló knock-about-ok díszes társaságában.

— **Kár ezért az emberért.** — mondották akkor sokan és igazuk volt. Veress Sándornak nemcsak az embonpoint-je, hanem a hangja is fenomenális. A keserű bordalt nála szebben Ney Dávidon, ennél a felejthetetlen Petur bánon kívül senki sem énekelte. Ama mulatóhely

közönsége is melegen megtapsolta napról-napra.

Am az énekes csillaga lehanyatlóban volt. Azóta sem tudott zöld ágra vergődni, noka bejárta a félvilágot. Fiumében is adott két ízben hangversenyt és innen vándorolt ki a Cunard-hajóval Amerikába. Voltak percei Amerikában, amikor a kétségbeesés szélére került. Egyet megtanult azonban a yankeek honában, Azt, hogy a kenyérkereset nem szégyen. És Veress Sándor a télen ismét egy fővárosi mulatóban fog szerepelni, portás gyanánt. No, a fizikumá megvan hozzá. De meg az organuma is. Valódi művészetben részesül majd az a habitué, akinek a kocsisát, előadás végcztelével Veress Sándor fogja előszólítani valahonnan a havas és villámfényes téli éjszakából, zengzetes hangján, B-mollban kiáltván:

— Já-á-nos!

Akik erre azt vélik, hogy sic transit gloria mundi, azok hatalmasan tévednek. Senkit sem szabad sajnálni, vagy épen lesajnálni azért, mert van elegendő energiája, hogy coute que coute, ki nem eresztí a markából ennek a forgandó földi megélhetésnek az üstökét.

— **Alapítványok rokkant tengerész-tisztek részére.** Azok a tengerésztisztek, a kik az 1864. évi hollandi ütközetben részt vettek és rokkanttá váltak, vagy ilyenek nem létében azok özvegyei és árvái részére Reichenbach Lessovitz Vilmos gróf által létesített alapítvány évi 200 koronás kamataiért folyamod-
ványait augusztus 15-ig a trieszti cs. és kir. tengerész kerületi parancsnokságnál nyújthat-
ják be. A vagyontalanság helyhatósági bizo-
nyítványokkal igazolandó.

— **Adomány.** Az „Adria“ tengerhajózási társaság a tengerészkapitányok özvegy- és ár-
va alapja javára 20 koronát adományozott a Cunard társaság „Slavonia“ hajóján befolyt belépő díjak jövedelméből.

— **Magyar horvát incidens a „Sáva“-n.** Tegnap délután majdnem verekezésé fajult összeütközés történt a Fiume és Cirkvenica között szolgálatot tevő „Sáva“ hajón magyarok és horvátok között. Egy magyar uriaszony egy utjában levő koffert eltávolított helyéből, mire a podgyászárab tulajdonosa egy horvát fiatalember sértő szavakkal támadt a nőre. A magyarnő párjára kelt a hajón lévő több magyar utas, mire a horvát fiatalember több társával együtt neki akart menni a magyaroknak. A magyar utasok egyike revolvert rántott elő s már majdnem elkerülhetetlennek látszott a vérontás amidőn a kapitányi hidról lesietett parancsnok-
nak sikerült a rendet nagynehezen helyreállítani.

— **Károlyváros villanyfényben.** Károly-
városból jelentik nekünk, hogy az ujonan épült villamos telep teljesen elkészült már és e hó 31-én tartják meg a próbavilágítást. A város utcáinak világítását és a magánosok részére való áramszállítást augusztus 15-én kezdik meg.

— **Vasárnapi munkaszünet.** Ismeretes az a nagyszabású mozgalom, amelyet a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete a vasárnapi munkaszünet reformja érdekében már évek óta nagy szívóssággal kifejti. Legutóbb is a vásári vasárnap munkaszünetében nagy értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy megbízzák az elnökséget, forduljon rövid uton Sztérenyi József kereskedelemügyi államtitkárhoz és kérjen tőle felvilágosítást a vasár-
napi munkaszünet reformjára vonatkozólag. Az országos egyesület megbízásából az egyesület ügyvezető elnöke, Taubner Vilmos tegnap el-
járt Sztérenyi József kereskedelmi államtitkárnál, aki a legmegnyugtatóbb felvilágosítással szol-
gált. Az államtitkár a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének ügyvezetőjévé a vasárnapi munkaszünet reformjára vonatkozó előadói tervezet részleteit alapos megbeszélés tárgyává tegye és egyuttal felhatalmazta annak kijelentésére, hogy a vasárnapi munkaszünet reformjára vonatkozó tervezet a jövő hét végén nyilvánosságra kerül, augusztusban ankét lesz és a törvénytervezetet előreláthatólag az ősszel összeülő parlament elé fogják terjeszteni. A kereskedelmi alkalmazottak körében az államtitkárnak eme fontos kijelentései nagy örömet keltettek, mert ezen vívmánnyal egyik régi fő kívánságuk teljesült.

— **Olaszország fabevitele.** Annál a je-
lentőségénél fogva, amelyet Olaszország ami fa-
kivitelünkben egyre nagyobb mértékben elfog-

lal, nem lesz érdektelen megjegyezni, hogy 1906-ban Olaszország fabehozatala 130 millió lírára rugot, amíg öt évvel ezelőtt az egész be-
hozatal nem tett ki 60 millió líránál többet. Ujabbban az olasz kormány nagy gondot fordít az erdők fölüújítására. A legutóbbi huszonöt év alatt közel öt millió lírát költöttek erdőtelepi-
tésekre. Az olasz erdőművelés legnagyobb csapása a gyakori erdőtüz, amely némely évben egy millió lírára menő kárt okoz. A céltalan erdőpusztítást, dacára a számos miniszteri ren-
deletnek, alig tudják megakadályozni, az olasz nép az erdőségeit nem tudja eléggé megbecsülni, de a passzív külforgalmi statisztika kezdi beláttatni velük a változás szükségét, de sok időbe fog kerülni, míg a behozatal a bel-
termeléssel egyensúlyba hozzák.

— **Uj hajójáratok Braziliában.** Az Austro-Amerikana trieszti hajózási társaság füg-
getlenül a közte és az Osztrák Lloyd között egyrészt és a két társaság valamint az osztrák kereskedelemügyi minisztérium között, másrészt folyó tárgyalásoktól elhatározta, hogy a trieszt-
argentinai járatain kívül 1909. január 1-étől rendes havi járatokat fog indítani Trieszt s Fiume kikötőkből Braziliába s onnan vissza.

A járatokat új, elsőrendű gőzösök fogják végezni, melyek személyszállításra lesznek be-
rendezve. Az átkelés Rio de Janeiroba 19 napig és Santosba 20 napig fog tartani.

Az erős kávébehozatali idénye alatt ezen gyorsjáratok közé tisztán teherszállító hajókat is fognak még betoldani, úgy hogy a kávé-
impertőröknek ez idényben havonta két járat fog rendelkezükre állni. A hajók szükség szer-
int érinteni fogják Brazília egyéb kikötőit is, mint Vernabuco, Bahia, Viktoria stb.

— **A Magyar Kör Cabaret estéje.** A Fiumei Magyar Kör nagyszabású Cabaret-est rendezésére készül. A kör vezetősége felkéri mindazokat, akik szerepelni óhajtanak, hogy szándékukról értesítse. A Cabaret-est idejét még nem állapították meg.

— **Ki szemeit kiméli és egészsége-
sen megtartani kívánja,** budapesti látogatása alkalmából el ne mulassa felkeresni a világ-
városi berendezésű Ocularium szemüveg szak-
intézetet Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 15. félemeleten. Az intézetben egész napon át 9—7 óráig szakorvosok megfelelő szemüveget díjtalanul rendelnek. Az Ocularium különleges szer-
kezetű orrcsipegetőit minden orrförmára illenek. Szemüvegek és orrcsipegetők 3 koronától fel-
jebb.

Előfizetési felhívás.

Julius I-re új előfizetést nyitottunk „A TENGERPART“-ra, amely Fiume egyetlen ma-
gyar napilapja s a közelmúlt eseményei után méltán számíthat minden fiumei magyar ember támogatására.

Aki még nem előfizetője lapunknak, siessen leróni azt a köteleességét, amelylyel minden magyar ember a magyar sajtóval szemben tartozik.

„A TENGERPART“

most már ötödik esztendeje szolgálja az országnak ezen a végpontján a magyar nemzeti és gazdasági érdekeket s mennél erősebbé tesszük, annál jobban felelhet meg nagy hivatásának.

Előfizetési árak:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „

„A TENGERPART“
kiadóhivatala.

Telefon-számok:

Szerkesztőség	954
Kiadóhivatal	229
Nyomda	920

Távirat ◀▶ Telefon.

Magyar győzelem Londonban.
LONDON, jul. 23. Az itteni olimpiádon végre a magyar zászlót is felhúzták a győzelmet hirdető árbocra és elhangzott a magyar

himnus vivóink dicsőségére. A vivóverseny ma délutáni döntő küzdelmében a magyar csapat 7 ponttal legyőzte a cseh vivók csapatját, mely 9 pontot kapott s így második helyre került. A győzelem órási lelkesedést keltett Londonban időző sportifjaink között.

Képviselőjelölés Királyhelmeceen.

S.-A.-UJHELY, jul. 24. A Metzner Béla képviselőnek főrendiházi taggá való kinevezése által megüresedett királyhelmecei kerületben augusztus 12-ére tüzték ki a képviselőválasztást. A függetlenségi párt egyedüli jelöltje Somogyi Miklós báró, kinek egyhangú megválasztása bizonyos.

A Nákó-Szterényi ügy.

BUDAPEST, jul. 24. Tegnap este félhivatalosan megcáfolták a kormányzó yachtvásárlás elmaradása folytán Nákó Sándor gróf és Szterényi államtitkár között keletkezett konfliktust, melyről „A Tengerpart” adott első ízben hírt. Több reggeli lap azonban ma a cáfolat dacára fenntartja a hírt.

A török fölkelés.

BUDAPEST, jul. 24. A törökországi Monasztirból ma szenzációs távirat érkezett. E szerint Miazay bey, a török fölkelők vezére, ma több ezer törökkel benyomult Monasztir városába és minden vérontás nélkül elfogta és magával hurcolta Ozmán pasa tábornagyot. Közlebbi részletek még hiányoznak.

Elfogott szélhámós.

MEZŐBERÉNY, jul. 24. Ma itt elfogták Zsoldos László biztosítási főhivatalnokot, kiről kiderült, hogy országszerte körözött sikkasztó és valógi neve Bleier Armin.

Nagylelkű adomány.

BÉCS, jul. 24. Reitzes János helybeli bankház-tulajdonos ma ezüstlakodalma alkalmából fél millió koronát adományozott a „Das Kind” gyermekvédő egyesület császárbüblemű alapja javára.

Hadihajónk utja.

BÉCS, jul. 24. A „Franz Josef I.” magyar-osztrák hadihajó tegnap Fusan kikötőbe érkezett, hol nyolc-tíz napig fog időzni. A hajón minden rendben van.

Kozákoktól megölt magyar ember.

KAPOSVÁR, jul. 24. Ma az oroszországi Vlnából értesítés érkezett a Darnay és Fivére kaposvári vaskereskedő céghez, melyben közlik vele, hogy rokonuk Weisz Arthur, Kapótsfy somogyi főispán kiskorpádi uradalmának bérlelője, ki tanulmányuton volt Oroszországban, Vlnában részeg kozákok által meggyilkoltatott. Weisz halála előtt kérte a körülötte álló orosz rendőröket, hogy értesítsék haláláról a Darnay családot Kaposváron. Weisz meggyilkoltatása, ki hat héttel ezelőtt utazott el Kaposvárról, nagy megdöbbenést kelt egész Somogy megyében mivel Weisz Arthur elsőrendű gazdasági szakintéző volt. Ő honosította meg — többek között — a Dunántulban a lennek ipari célokra nagy mennyiségben való termelését. Weisz minden évben nagyobb tanulmányutat tett továbbképzése érdekében s most ilyen uton érte utol a halál.

Gromon felépül.

BUDAPEST, jul. 24. Gromon Dezső volt honvédelmi államtitkár már teljesen túl van a krízisen, úgy hogy felépülése most már bizonyosra vehető. Az éjszakát nyugodtan töltötte és reggel környezetének kijelentette, hogy most már sokkal jobban érzi magát és fájdalmai is megszűntek.

Petrás Sári automobilja.

BUDAPEST, jul. 24. Petrás Sári színművésznő, ki jelenleg Karlsbadban időzik, ma onnan távirati feljelentést intézett a budapesti államrendőrséghez, melyben elmondja, hogy sofförje az ő utasítása folytán e hó 14-én százezer koronát érő automobiljával eltávozott Budapestről, hogy Bécsen és Prágán át a művésznőhöz Karlsbadba menjen. Minthogy a sofförrel azóta semmi hír se hallatszott, azt hiszi Petrás Sári, hogy rablás vagy büntény áldozata lett.

Automobil-baleset.

MURAKERESZT, jul. 24. Ma reggel egy tehervonat a vasuti átjárónál előtt egy automobil, melyben Germán Béla földbirtokos és sofförje ültek. Az automobil darabokra törött és a két bennülő súlyosan megsebesült.

Öngyilkos főhadnagy.

KOMÁROM, jul. 24. A komáromi vasuti hidról ma a Dunába vetette magát egy katonatiszt, ahol nyomtalanul eltűnt a habokban. A hidon maradt tiszt sapkában „Heinrich Glaser Oberleutnant Wien” felírás áll. Azt hiszik, hogy a főhadnagy Bécsből utazott ide, hogy az öngyilkosságot végrehajtsa.

A zugbankárok ügye.

BUDAPEST, jul. 24. A számos csalással vádolt zugbankárok ügyében a nyomozást teljesen befejezték. A négy letartóztatott bankár az éjjelt a rendőrségi börtönben töltötte és ma délben átszállították őket az ügyészség börtönébe. Dr. Káldor Gyula ügyvéd, a károsultak képviselője ma újabb feljelentéseket tett a bankárok ellen.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül feimerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

Nyílt-tér).

Pályázati hirdetmény.

A Fiumei Magyar Kör italmérői állása megüresedvén, ezen állásra az alábbi feltételek mellett ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

1. Pályázó a magyar honosságát, törvényes nős állapotát és büntetlen előéletét kimutatni tartozik.
2. Az italkimérő a kör helyiségeit, udvart és tekepályát tisztántartani és a kör feltári tárgyaira felügyelni tartozik. Ezért kap egy szoba s egy konyhából álló lakást ingyen.
3. Az italkimérő a kör helyiségeiben bármilyen jó és tiszta italt saját felelősségére kimerhet, hideg és meleg ételeket kiszolgálhat, mely kimerés megváltása címén legalább is havi 30 (harminc) koronát tartozik a kör pénztárába befizetni.
4. Az állás 1908. augusztus hó 1-én elfoglalandó.
5. Felmondás mindkét részről egy havi időtartam.

Ezen állást elnyerni óhajtok felhivatnak, hogy ajánlataikat legkésőbb i. hó 30-án déli 12 óráig a „Fiumei Magyar Kör Elnökségének” címezve zárt borítékban nyújtsák be, mivel később beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Fiume, 1908. július hó 23-án.

Az Elnökség.

*) E rovatban közöltékért a beküldő felelős A szerk.)

CIGALE

tengeri fürdő

Lussinpiccolo mellett. — 200 kabin.

VILLA TRIESTE - Lido Venezia

Elsőrangú Maison Meubleé. Előkelő csendes ház.

Tulajdonos: Dr. Janovitz Guido orvostudor.

Rendelés a villában d. e. 11—12 és d. u. 3—4 órakor.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténiént kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Nyomdai tanoncot

lehetőleg magyar családból felvesz A Tengerpart nyomdája.

Magyar Vendéglő

FIUME, Riva Szapáry

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Közvetlenül a termelőktől beszerzett magyar borok. Állandóan frissen csapolt kőbányai márciusi s dupla maításör.

Vendégszobák tengeri kilátással.

Halál a poloskákra!!!

DESODEROL

az egyetlen radikális szer poloskák és más férgek ellen. Ragadós betegségek ellen tertőtlenit. Elárusító

Graf A. Fiume Riva Canale Telef. 622.

Literje K 1.50 házhoz szállítva.

Lakások fertőtlenítése elvállaltatik.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Marse L. Fiume

Via Governo (Corso).

Ujjonnan érkezett szalma- és nemezkalapok a legelső bel- és külföldi gyárakból. Gyermekek-különlegességek. Panama-kalapok.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Urményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Globus

Hirlapügynökség.

ujság-elárusítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca (az Europa szálló közelében).

„De la Ville“

szálloda, kávéház és étterem.

FIUME, Deák-korzó.

Az átutazó és a helybeli magyarág legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

Tulajdonos
Szentgyörgyi Ferenc.

Telefon sz. 19.

Telefon sz. 19.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Via del Pozzo 2.

Raktárak Via delle Piile 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat vas- és fémáruban, mindenféle szerszámokban és épületvasalásokban.

Feliratok — Másoló prések. — Sulyzók.

Nagy raktár hidas-, tizedes és konyha-mérlegekben „KOMET” önműködő ajtózáró készülék.

Forgópisztolyok. — Szobapuskák. — Töltények.

II.

VELENCE**Hôtel Royal Danieli.** Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalett-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárúsító és podgyászszállító iroda a házban.**Grand Hôtel.** A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalett- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kifünő francia konyha.**Hôtel Regina (Rome et Suisse).** Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —**Viktoria szálló.** Központi fekvéssel, 2 percnnyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó terem. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.**Beaurivage szálló és penzió.** A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —**TIROLESE VENDÉGLŐ**

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitünő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

SPORT VENDÉGLŐ

Fiume, via Germania 2 a Jellačić kaszárnya mellett.

Izletes magyar konyha. - Kitünő borok.

Kőhánai Polgári Sör.

WEISZ JENŐ vendéglős.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrássy, — Telefon 121 sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasut mentén. Villamos világítás, lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

Dr. Krisković Vladimir

fogorvosi műterme

FIUME,

Via del Porto I. I. emelet

Specialista aranyfogak s koronák betevésében. Fájdalom nélküli műtétek.

Rendelés d. e. 8—12

és d. u. 2—6 órákor.

ELSO FIUMEI

RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).

Ruhát vasalásra és javításra átveszek. Olcsó havi előfizetés ellenében rendszerben tartom az egész ruhakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szíves pártfogást kér

H. Schönberg ferfiszbabó.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

➔ „A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár. ➔

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

A fiumei közönség és az idegenek figyelmébe!

A legelső rendű uri és női

divat-különlegességek

Fiumében kizárólag

Alpron Attilio

czégnél a Corsón kaphatók.

Az új bérlő által teljesen újjáalakított és kiválóan vezetett

THERAPIA PALACE

CIRKVENICÁBAN

kitünő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron.

Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fővényű tengeri fürdő, saját tehenészet, jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság.

Első fiumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett. Szigorú pontosság s kiváló szakértelem.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

ALTBERGER IGNÁCZ.

Fiume, Via Sanità Adria Palota.

TELEFON 923.

Olcsó cipő

Nagy vétel folytán bámulates olcsón ad el férfi- női- és gyermek cipőket Szekulesz Sándor japán és kínai áruház FIUME, Via Alessandrina I.

FÉRFI RUHÁT VESZ ÉS ELAD és olcsón tisztít s javít szakszerűen férfi- s női ruhát**RADAKOVICS DÁNIEL FIUME**

Fiumara, a susáki hid mellett.